

OPŠTI USLOVI NABAVKE

1. Primjena Opštih uslova nabavke

- 1.1. Ovi Opšti uslovi nabavke primjenjuju se za narudžbe i ugovore kompanije „Orao“ a.d. za proizvodnju i remont, Šabačkih đaka b.b., Bijeljina (u daljem tekstu: Orao) za nabavku roba i usluga od dobavljača.
- 1.2. Opšti uslovi nabavke „Orao“ (u daljem tekstu: Opšti uslovi), primjenjuju se u narudžbama i ugovorima koje „Orao“ sklapa sa domaćim i stranim pravnim i fizičkim osobama (u daljem tekstu: Dobavljač), osim ako postupak i uslovi nabavke nisu drugačije uređeni posebnim propisima koji se primjenjuju na nabavku određenih vrsta roba i usluga.
- 1.3. Prihvatanjem narudžbe ili potpisom ugovora, ovi Opšti uslovi postaju sastavni dio ugovora i primjenjuju se na odnose između Orla i Dobavljača. Ako su pojedine odredbe Opštih uslova u suprotnosti s odredbama iz narudžbe ili ugovora i njegovih dodataka, primjenjivaće se odredbe narudžbe ili ugovora i njegovih dodataka.

2. Ponuda

- 2.1. Sve ponude koje Dobavljač sastavi i dostavi Orlu za nabavku robe ili usluga smatraju se besplatnima i nisu obavezujuće za Orao.

3. Narudžbe

- 3.1. Za Orao su važeće i pravno obavezujuće samo narudžbe napisane na službenim obrascima Orao. Izmjene i dopune narudžbe, kao i usmeni dogovori, pravno su obavezujući za Orao samo ako ih je Orao kao naručilac pisanim putem potvrdio.
- 3.2. Dobavljač može narudžbu, u cjelosti ili djelimično, prenijeti trećima. Dobavljač odgovara u svakom slučaju za isporuke i usluge svojih podugovorača ili podisporučilaca, kao i za pridržavanje Orlovih uslova narudžbe od strane svojih podugovorača i podisporučilaca.

4. Potvrda narudžbe, opšti uslovi poslovanja Dobavljača

- 4.1. Dobavljač je dužan, bez odgađanja, potvrditi Orlu prihvatanje narudžbe, uz navođenje cijene, roka isporuke i uslova plaćanja. Orao zadržava pravo opoziva date narudžbe bez plaćanja bilo kakve naknade Dobavljaču, u slučaju da ispravna potvrda narudžbe nije zaprimljena u Orao unutar primjerenog roka. Smatra se da je takav opoziv pravovremeno uslijedio, ukoliko je poslan prije potvrde narudžbe.

- 4.2. Ako potvrda narudžbe odstupa od Orlove narudžbe, Dobavljač to mora jasno naznačiti u potvrdi narudžbe uz navođenje predmetnih odstupanja, a Orao prihvatiti. Prihvatanje isporučene robe neće se smatrati takvom saglasnosti.
- 4.3. Opšti uslovi poslovanja Dobavljača ne obavezuju, u slučaju da ih Orao nije pisanim putem prihvatio. Ako se Orao u narudžbi poziva na dokumentaciju ponude koju je dao Dobavljač, to ne znači priznanje opštih uslova poslovanja Dobavljača.

5. Rok isporuke, posljedice kašnjenja

- 5.1. Ako drugačije nije ugovoreno, rok isporuke ili izvršenja usluge počinje teći od dana narudžbe. Ako u narudžbi nije izričito ugovoren rok, Dobavljač će isporuku ili uslugu izvršiti bez odgađanja.
- 5.2. Za određivanje pravovremenosti isporuke mjerodavno je zaprimanje na mjestu isporuke koje je odredio Orao („mjesto isporuke“), a za prevremenost isporuke s postavljanjem ili montažom, kao i za usluge, mjerodavno je preuzimanje izvršenog posla. U slučaju da je predvidivo da će isporuka kasniti, Dobavljač mora, bez odgađanja, odmah o tome obavjestiti Orao, te za to dobiti njegovu izričitu saglasnost. U tom slučaju isporuke ili izvršenja usluge produžice se samo ukoliko je to Orao pisanim putem izričito prihvatio.
- 5.3. Za svaki započeti radni dan kašnjenja isporuke ili izvršenja usluge Orao ima pravo, nezavisno o stepenu krivice Dobavljača i nezavisno o dokazu stvarne štete, zaračunati penale od 0,5% po danu od cjelokupne vrijednosti narudžbe, a maksimalno do 5% cjelokupne vrijednosti narudžbe. Orao zadržava pravo da, osim penala, zahtijeva i naknadu štete koja prelazi taj iznos. U slučaju kašnjenja isporuke, Orao ima pravo raskinuti ugovor nakon određivanja primjerenog dodatnog roka. To takođe vrijedi i u slučaju da je Orao prethodno bezuslovno prihvatio zakasnjelu, djelimičnu isporuku. Ako je ugovoreni rok bitan sastojak ugovora, nije potrebno odrediti dodatni rok.
- 5.4. Ako je već unutar roka isporuke predvidivo ili izvjesno da Dobavljač nije u mogućnosti uredno izvršiti isporuku, odnosno uslugu do ugovorom ili narudžbom ili potvrdom narudžbe određenog roka, tada Orao ima pravo na trošak i rizik Dobavljača preduzeti sve mjere kako bi se izbjeglo odgađanje roka.
- 5.5. U slučaju prijevremene isporuke, Orao pridržava pravo odbiti isporuku ili prihvatiti

isporuku i Dobavljaču zaračunati troškove koji zbog toga nastanu, npr. troškove skladištenja i osiguranja, te izvršiti plaćanje u skladu sa ugovorenim rokom isporuke.

6. Doprema, isporuka

- 6.1. Troškove dopreme i pakovanja, kao i troškove tansportnog osiguranja, snosi Dobavljač, osim ukoliko to nije drugačije pismeno dogovoreno.
- 6.2. Dobavljač će robu isporučivati na europaletama ili sanducima prilagođenim za rukovanje viljuškarom, ako je primjenjivo.
- 6.3. Roba će biti pakovana i označena u skladu sa uputstvima Orla. U svim okolnostima, pakovanje i ambalaža moraju osigurati zaštitu robe od oštećenja ili pada kvaliteta u uobičajenim uslovima prevoza i skladištenja.
- 6.4. Dobavljač se obavezuje da će drvena ambalaža i/ili palete koje koristi prilikom isporuke robe Orlu, biti tretirane u skladu sa važećim propisima.
- 6.5. Paritet isporuke će biti naznačen u narudžbi Orla. Bez obzira na pismeno dogovoren paritet, isporuka robe mora biti osigurana na cijeloj relaciji do mjesta i trenutka prelaska rizika sa Dobavljača na Orao.
- 6.6. Djelimične, prevelike ili premale isporuke dozvoljene su samo uz izričitu pisanu saglasnost Orla. Dostavljanje robe na ugovorenu adresu isporuke mora se izvršiti u vrijeme predviđeno za preuzimanje robe, koje je navedeno u narudžbi.
- 6.7. Roba će biti isporučena prema datumu određenom na narudžbi, odnosno potvrdi narudžbe. Roba se u Orao mora dostaviti radnim danom u radno vrijeme.
- 6.8. Isporuka robe smatra se izvršenom kada ovlašćeni radnici Orla potpisom potvrde da je roba isporučena, osim ukoliko u narudžbi nije to drugačije definisano.

7. Kvalitet, garancija, reklamacija

- 7.1. Isporučilac garantuje da ima uspostavljen sistem menadžmenta kvalitetom prema standardima EN 9100 ili ISO 9001 ili da osigura ispunjavanje zahtjeva koji se odnose na isporučenu robu ili uslugu. Tu se podrazumjeva dokumentacija o kvalitetu proizvoda, sertifikat, garantni list, ispitni uzorak (kada je to zahtijevano), uputstvo za upotrebu, kao i tamo gdje je to potrebno, dokumentaciju o uvozu, transportu, carini, korišćenju (end user).
- 7.2. Isporučilac garantuje za upotrebu najboljih, odgovarajućih i izvornih materijala, kao i za jasnu identifikaciju i stručnu izvedbu naručene robe ili usluga, zajedno sa svim zahtjevanim tehničkim karakteristikama od strane Orla

(crteži, uključujući i ključne karakteristike, specifikacije, uputstva, opremu i osoblje).

- 7.3. Obaveza isporučioaca je da osigurava dokumentovane procese izrade proizvoda/usluga za Orao, kao i da koristi etaloniranu opremu za proizvodnju, kontrolisanje, mjerenje i ispitivanje u cilju ispunjenja zahtjeva za projektovanje, testiranje, ispitivanje i kontrolu.
- 7.4. Da bi se zadovoljili standardi kvaliteta korisnika, isporučilac je u obavezi da obezbjeđuje identifikaciju i slijedljivost materijala i proizvoda, kao i da obezbijedi ispunjenje specifičnih zahtjeva Orla.
- 7.5. Nabavka materijala, koji se ugrađuje i troši pri realizaciji proizvoda/usluga za Orao, od odobrenih isporučilaca mora biti uz dokaz o porijeklu materijala, kao i uz dokaze o propisanom načinu njihove konzervacije, pakovanja i skladištenja.
- 7.6. Period čuvanja i uništavanja zapisa o kvalitetu isporučene robe i materijala, kao i njihova kontrola, mora da se poštuje u skladu sa standardom EN 9130.
- 7.7. Isporučilac je obavezan da osigura verifikaciju kvaliteta proizvoda/materijala/usluga u skladu sa specifikacijom za proizvod i kvalitet proizvoda definisanih u ugovoru ili narudžbi, kao i da vrši izradu izvještaja o kontroli prvog komada FAIR, a sve u skladu sa EN 9102.
- 7.8. U toku realizacije narudžbe/ugovora, isporučilac je u obavezi da pisanim putem obavještava Orao o svim odstupanjima vezanim za proizvodnju, montažu, ispitivanje i kvalitet proizvoda i dužan je sa tim proizvodom postupati u skladu sa odlukama Orla. U slučaju utvrđenih nedostataka, Dobavljač ih je dužan otkloniti na vlastiti trošak prema izboru Orla, ili u zadanom roku izvršiti novu isporuku ili uslugu koja ne sadrži nedostatke.
- 7.9. Orao zadržava pravo da po potrebi zatraži dokaz o sistemu osigranja kvaliteta Dobavljača, kao i da u bilo koje doba provede nadzor u prostorijama Dobavljača, kao i podizvođača. Dobavljač će Orlu nadoknaditi troškove nadzora, ukoliko nadzor dokaže manjkavi sistem osiguranja kvaliteta ili nedostajuću dokumentaciju o ispitivanjima kvaliteta.

8. Privremena obustava, raskid

- 8.1. Orao zadržava pravo da može u bilo koje doba zahtijevati obustave izvršenja narudžbe ili ugovora. U slučaju privremene obustave u trajanju od više od 3 (tri) mjeseca, Dobavljač Orlu mora detaljno prikazati troškove koji proizilaze zbog kašnjenja nakon trajanja od 3 (tri) mjeseca, ali ne i izmaklu dobit. Dobavljač

može potraživati isključivo naknadu takvih dokazanih troškova. U slučaju kraćeg trajanja i u slučaju dužeg trajanja prekida izvršenja, Dobavljač nema pravo potraživanja troškova koji su nastali tokom prvih 3 (tri) mjeseca prekida izvršenja.

- 8.2. Orao zadržava pravo da, i bez krivnje Dobavljača, u cjelosti ili djelimično raskine narudžbu ili ugovor. U takvom slučaju Orao će platiti Dobavljaču ugovorenu cijenu proporcionalno prihvaćenim isporukama i uslugama i nadoknaditi dokazane troškove isporuka i usluga koje se nalaze u radu, ali ne i izmaklu dobit. Dobavljač se obavezuje da će nakon izjave Orla o raskidu narudžbe ili ugovora, preduzeti sve napore u svrhu svođenja troškova na najmanju moguću mjeru.

9. Račun

- 9.1. Dobavljač je dužan da, odmah nakon isporuke, odnosno uredno izvršene usluge, račun dostavi Orlu, uz navođenje svih podataka vezanih za narudžbu. Tekst računa treba tako sročiti, a račun tako raščlaniti, da se na jednostavan način može izvršiti poređenje sa narudžbom i izvršiti provjera računa. Broj narudžbe i podaci vezani za narudžbu moraju biti navedeni na računu.
- 9.2. Orao zadržava pravo da račune koji nisu u skladu sa narudžbom i/ili propisima, a posebno obzirom na podatke vezane za narudžbu ili nisu u skladu s propisima u vezi poreza na dodatu vrijednost (PDV), neobrađene pošalje nazad Dobavljaču. U tom slučaju smatra se da račun nije ispostavljen.
- 9.3. Dobavljač nema pravo ustupa potraživanja Orla trećim stranama, bez prethodnog pismenog pristanka Orla.

10. Plaćanje, popusti

- 10.1. Rok za plaćanje računa počinje teći u trenutku kad je Orao u cjelosti preuzeo isporuku ili uslugu, uz uredno ispostavljeni račun. Ako Dobavljač mora staviti na raspolaganje tehničko-tehnološku specifikaciju, ateste materijala, zapisnike sa ispitivanja, dokumente o kvalitetu i drugu dokumentaciju, zaprimanje te dokumentacije je takođe preduslov da se smatra da je isporuka ili usluga u cjelosti izvršena.
- 10.2. Plaćanje računa Dobavljača ne znači potvrdu uredne isporuke ili usluge, niti odustajanje Orla od bilo kojeg prava. Smatra se da je plaćanje pravosnažno ako Orao izda nalog za plaćanje banci, najkasnije na dan dospijeca računa. Troškove banke primaoca uplate snosi Dobavljač.

- 10.3. Kada postoji obostrani interes za povećanim obimom poslovanja, dobavljač ili Orao mogu predložiti: količinski popust, odnosno cijenu za minimalnu količinu za naručivanje, različite nivoe cijena za naručivanje većih količina, zavisno o naručenoj količini u pojedinoj narudžbi ili ugovoru; specijalne projektne popuste, zavisno o ukupnoj vrijednosti projekta,; vrijednosni bonus, odnosno popust na fakturisanoj vrijednosti.

11. Ovlašćenja, mjesto ispunjenja, pravo, sudska nadležnost

- 11.1. Dobavljač izričito izjavljuje da je, na temelju odgovarajućih dozvola, ovlašćen za izvršenje ugovorenih isporuka i usluga, i da će na zahtjev Orla predložiti odgovarajuće dokumente. Ako su za isporuku robe i usluga potrebne posebne dozvole državnih upravnih tijela, odobrenja ili tehnički pregledi, Dobavljač ih mora bez posebne naknade pravovremeno ishoditi.
- 11.2. Mjesto ispunjenja za isporuke ili usluge je „mjesto isporuke“ određeno u narudžbi, a za plaćanja je mjesto ispunjenja sjedište Orla.
- 11.3. Sporovi ili razmimoilaženja u mišljenju rješavaće se u prvom redu mirnim putem. Smatra se da je pokušaj dogovora propao, kada jedna od strana tako pismeno obavjesti drugu stranu.
- 11.4. Za odlučivanje o sporovima, posebno o sklapanju ugovora ili o zahtjevima koji proizilaze iz ugovora, isključivo je nadležan sud u Bijeljini.
- 11.5. Ispunjenje ugovora od strane Orla uslovljeno je ograničenjima koji proizilaze iz zahtjeva vanjskotrgovinskih i carinskih propisa Bosne i Hercegovine.

12. Čuvanje poslovne tajne, zaštita podataka

- 12.1. Dobavljač se obavezuje da će čuvati u tajnosti informacije koje je saznao od Orla u vezi sa narudžbom ili u vezi sa predmetom narudžbe, osim ako su te informacije opšte ili ih je na neki drugi zakonit način saznao. Dobavljač se dalje obavezuje, da će proizvode ili poluproizvode, izrađene na temelju ispunjenja narudžbe od Orla, držati u tajnosti, te da će ih upotrebljavati isključivo za ispunjenje te narudžbe. U slučaju da se Dobavljač za ispunjenje svojih ugovornih obaveza služi uslugama treće strane, tada on mora tu treću osobu ugovorom obavezati na odgovarajuću povjerljivost.
- 12.2. Dobavljač mora sve informacije u vezi sa narudžbom ili predmetom narudžbe posebno zaštititi od pristupa trećih lica, pridržavati se čuvanja tajnosti podataka prema odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka, te svoje

zaposlene, koji se time bave, takođe obavezati na odgovarajuću povjerljivost.

- 12.3. Podaci Dobavljača (podaci iz privrednog registra, adresa, broj telefona i faksa, kao i sve druge informacije potrebne za adresiranje, koje se pokazuju kroz savremene tehnike komuniciranja, lokacije, kontakt osobe, naručena roba, isporučene količine) iz određenog poslovnog slučaja, u načelu se metodama automatizacije obrađuju samo u svrhu izvršenja ugovora, posebno u svrhu upravljanja i obračunavanja.

13. Viša sila

- 13.1. Niti dobavljač, niti Orao se ne smatraju odgovornima za odgađanje ispunjenja obaveza ili za neispunjenje obaveza, ako je odgađanje ili neispunjenje rezultat okolnosti izvan njihove kontrole. To uključuje prirodne nepogode, postupke vlasti, poplavu, požar, zemljotres, eksploziju, građanske nemire ili epidemiju.

14. Djelimična ništavnost

- 14.1. Ako se bilo koja odredba ovih Opštih uslova smatra ili postane nevažećom, nezakonitom ili neprovođivom, to ni na koji način na utječe na valjanost, zakonitost i provodivost ostalih odredbi.

15. Dvojezičnost

- 15.1. Ovi Opšti uslovi sastavljeni su na srpskom i engleskom jeziku. U slučaju bilo kakvih nesaglasnosti između srpske i engleske verzije, srpska verzija će se smatrati važećom.